

Læggeafstand ved dyrkning af stivelseskartofler

Projektansvarlige: KMC – Annette Dam Jensen

Deltager: Ytteborg – Kenn Lindholm

AKV-Langholt – Henrik Pedersen

Formål:

- At undersøge om der udbyttmæssigt er belæg for at ændre læggeafstanden i stivelseskartofler fra den i dag kendte. Tidligere forsøg er lavet med mere småknoldede sorter og en del af forsøgene var på uvandet jord.
- At belyse muligheden for at øge indtjeningen for kartoffelproducenten under allerede givne forhold.
- At belyse muligheden for at implementere og tilpasse nyere kartoffelsorter under klima- og gødningsforhold i Danmark.

Dette forsøg er kommet på tale da forsøg i både 2005 og 2006 i Sverige har vist at den mest økonomiske læggeafstand var 58 cm. Forsøgene var lavet i sorterne Kardal, Kuras, Seresta, Elkana (Kilde: Concept Odling 1/07, Lyckeby Stärkelsen). Derfor blev forsøget i 2007 blevet udvidet med sorten Seresta, for at se, om der er forskel på en tidlig/sen sort og en storknoldet/små knoldet sort.

Resultat:

Resultatet er en sammenfatning af 8 forsøg der er lavet i 2006-2008 i sorterne Kuras og Seresta. Kuras og Seresta er to meget forskellige sorter hvor Seresta er en tidlig sort der afsætter mange knolde og Kuras er en sildig sort der afsætter meget få knolde. I alle forsøgene er der anvendt 75 cm rækkeafstand.

2006-2008 (7 forsøg)		Planter pr ha	Udbytte, hkg knolde pr ha		Udbytte	Stivelses%	Hkg stivelse /ha	Kr pr ha Netto
Høst september			< 60 mm	> 60 mm				
1	28 cm læggeafstand	48.000	302	237	540	20,9	113	19879
2	33 cm læggeafstand	40.000	279	232	512	20,7	106	-848
3	38 cm læggeafstand	35.000	277	236	513	20,6	107	-364
4	43 cm læggeafstand	31.000	274	232	506	20,6	105	-229
5	48 cm læggeafstand	28.000	248	249	496	20,6	103	-504

LSD

24

Som gennemsnit af de 7 forsøg der er høstet primo september er der opnået det største udbytte ved det største plantetal altså ved en læggeafstand på 28 cm. I 2007 og 2008 hvor vi har haft et par lange vækstsæsoner har det ved den tidlige høst været muligt at øge læggeafstanden til 38 cm uden udbyttenedgang. Det skal bemærkes at Seresta ikke bør overstige 28 cm ved den tidlige optagning og 33 cm læggeafstand ved optagning primo oktober.

2006-2008 (8 forsøg)		Planter pr ha	Udbytte, hkg knolde pr ha		Udbytte	Stivelses%	Hkg stivelse /ha	Kr pr ha Netto
Høst oktober			< 60 mm	> 60 mm				
1	28 cm læggeafstand	48.000	424	152	576	20,6	119	21388
2	33 cm læggeafstand	40.000	394	182	577	20,6	119	601
3	38 cm læggeafstand	35.000	380	184	564	20,4	116	355

4	43 cm læggeafstand	31.000	347	218	565	20,4	116	848
5	48 cm læggeafstand	28.000	315	236	551	20,1	111	113

LSD

ns

I gennemsnit af forsøgene ved høst primo Oktober er et plantetal på 31.000 planter pr ha, svarende til 43 cm læggeafstand der har givet det højeste nettomerudbytte når udgiften til læggematerialet er trukket fra. Der er en stor variation mellem årene og det skyldes primært længden af vækstsæsonerne.

Konklusion:

- En kort vækstsæson favoriserer kort læggeafstand
- Ved tidlig optagning skal læggeafstanden være kortere end ved sen optagning, hvor plantetallet er knap så væsentlig.
- Ved tidlig høst ligger den optimale læggeafstand i intervallet 28 til 33 cm
- Med en lang vækstsæson har kartoflerne tid til at kompensere for den længere læggeafstand. Den optimale læggeafstand til sen høst ligger i intervallet 33-43 cm.
- Til Seresta bør læggeafstanden ikke overstige 28 cm til tidlig optagning og 33 cm til sen optagning.

Da man ikke forud for en vækstsæson kan afgøre om den bliver lang eller kort er det ikke muligt at forudbestemme den optimale læggeafstand. Hvis der er år hvor der er mangel på læggemateriale, kan man med fordel øge læggeafstanden på de marker man har udpeget til sen optagning. Samtidig kan man år hvor der er rigeligt læggemateriale reducere læggeafstanden ved den tidlige høst.

Forsøgsplan og yderlige detailresultater for enkeltforsøgene kan ses i Nordic Field Trial System 2008 på www.lr.dk/planteavl eller i Oversigten over landsforsøgene 2008.